

משרד החינוך

אגף בכיר בחינות

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי־מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה.

הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

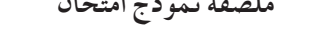
הוראות לבחינה

1. יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
2. אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
3. אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
4. לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
5. **אין לתלוש או להוסיף דפים.** מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי־קיום טוהר הבחינות.
6. אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

מדבקת שאלון
ملصقة نموذج امتحان

שאלון 011271

עברית

מדבקת נבחן והתאמות
ملصقة ممتحن ומلاءמות

שנה السنة
חודש الشهر
מועד موعد

סמל ביה"ס
رقم المدرسة

מס' תעודת הזהות
رقم الهوية

מסלול מסלול
رقم المسار

יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)
يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת

يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي

* التّعليمات باللّغة العربيّة علم، ظهر الصّفحة

الإدارة التربويّة
وزارة التربية والتعليم
القسم الكبير لامتحانات

دفتر امتحان

تحيّة للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة . عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان .
أعدّ الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط . أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على موادّ مكتوبة أو شفهيّة .

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة – كتب، دفاتر، قوائم – إلى غرفة الامتحان، ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم . كما لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة الامتحان . استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان .
بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء .

يجب التقيّد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات لامتحان

1. يجب التأكّد بأنّ تفاصيلكم الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلتم عليها . لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات .
2. في حال عدم حصولكم على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخطّ يد .
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة .
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط .
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق . الدفتر الذي يُسلّم ناقصاً يُثير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات .
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم .

نتمنّى لكم النجاح!

מדינת ישראל
משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ה, 2025, מועד ב
מספר השאלון: 11271

עברית: לשון

הוראות

א. משך הבחינה: שעותיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק א	-	שם המספר ואותיות השימוש	-	20 נקודות
פרק ב	-	תחביר	{ יש לבחור באחד הפרקים	80 נקודות
פרק ג	-	מערכת הצורות		
סך הכול			-	100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: דף עזר (עמוד 4).

ד. הוראה מיוחדת: יש להקפיד על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

דף עזר

טבלת התנועות

	התנועות הקטנות	התנועות הגדולות	התנועות החטופות
a	פתח	קמץ	חטף פתח
e	סגול	צירי חסר צירי מלא	חטף סגול
i	חיריק חסר	חיריק מלא	
o	קמץ קטן	חולם חסר חולם מלא	חטף קמץ
u	קובוץ	שורוק	

טבלת הגופים

	גוף ראשון	גוף שני	גוף שלישי
יחיד	מדבר	נוכח	נסתר
יחידה	מדברת	נוכחת	נסתרת
רבים	מדברים	נוכחים	נסתרים
רבות	מדברות	נוכחות	נסתרות

חלקי הדיבור: שם עצם, שם תואר, פועל (שם פועל), תואר הפועל, מילת יחס, מילת קישור

תחביר

דרכי ההבעה במשפט: משפט חיזוי, משפט ציווי, משפט שאלה

סוגי המשפטים: משפט פשוט, משפט מורכב, משפט איחוי (מאוחד/מחובר)

סוגי הנשואים: נשוא פועלי (לרבות נשוא מורחב), נשוא שמני, נשוא קיומי (דמוי פועל: יש, אין)

התפקידים התחביריים במשפט: נושא, נשוא, אוגד, מושא, תיאור, לוואי, תמורה

סוגי התיאורים ופסוקיות התיאור: מקום, זמן, סיבה, תכלית, אופן, מצב, תנאי, ויתור

החלקים הבלתי תלויים במשפט: הסגר, פנייה, קריאה

משפטים בעלי מבנה מיוחד: נושא סתמי, חלק ייחוד, חלק כולל

קשרים לוגיים: ריבוי והוספה, צמצום, השוואה, ברירה, הדגמה, זמן, סיבה ותוצאה, תכלית, ניגוד, ויתור, תנאי

תורת הצורות

בנייני הפועל: קל-פעל (פעל), נפעל (נפעל), הפעיל (הפעיל), הפעל (הופעל), פעל (פיעל), פעל (פועל),

התפעל (התפעל)

גזרות הפועל והשם:

גזרת השלמים, גזרת המרובעים

גזרות החסרים (העלולים): חסרי פ"נ (חפ"ן), חסרי פי"צ (חפי"ץ), חסרי פ"י (חפ"י)

גזרות הנחים: נחי פ"א (נפ"א), נחי פ"ו/י (נפ"ו/י), נחי ל"י/ה (נל"י/ה), נחי ל"א (נל"א), נחי ע"ו/י (נע"ו/י)

גזרת הכפולים (ע"ע)

דרכי תצורת המילים:

גזירה מסורגת: שורש ומשקל

גזירה קווית: בסיס וצורן, הלחם בסיסים, ראשי תיבות (נוטריקון)

סוגי צורנים: צורן גזירה, צורן נטייה

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

פרק א: חובה – שם המספר ואותיות השימוש (20 נקודות)

ענו על שאלה 1 שלפניכם.

1. לפניכם משפטים ובהם אפשרויות להגיית שם המספר ואותיות השימוש וכן מספרים מודגשים. הקיפו את הצורה הנכונה מבין האפשרויות להגיית שם המספר, וכתבו במילים את המספרים המודגשים (אין צורך לנקד).
- לאחרונה דנו חברי הכנסת ב **אַחַד / אָחַד** הסעיפים של חוק העונשין.
- בחוק זה סעיף מספר **144** _____ עוסק בגזענות.
- בשנת אלפיים **עֶשְׂרִים וְשָׁנִים / עֶשְׂרִים וְשָׁנִים / עֶשְׂרִים וְשָׁנִים** חוקקה הכנסת כמה חוקים נגד גזענות.
- הכתב הפלילי של חברת החדשות סיקר **287** _____ אירועי הסתה.
- **שְׁלוֹשׁ / שְׁלוֹשׁ / שְׁלֹשֶׁת** הצעות החוק של הממשלה הובאו להצבעה במליאה.
- מספר התיקים שנפתחו לבני נוער במשטרת בריטניה בעשור האחרון הוא פי **4** _____ ממספרם בעשור הקודם.
- בפגישה ה-**15** _____ של הוועדה לקידום מעמד האישה עסקו במאבק באלימות נגד נשים. בפגישה השתתפו **36** _____ נציגות ונציגים של ארגונים שונים.
- בתאריך **שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה / שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרִי / שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה** בדצמבר 2016 פורסם המאמר "כוחה של מילה" שעוסק בתקינות פוליטית.
- דוח שנתי שפורסם בשנת 2021 מלמד על עלייה של **12** _____ אחוזים בשימוש בכינויים ניטרליים.

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

לפניכם שני פרקים: פרק ב – תחביר, פרק ג – מערכת הצורות.
בחרו בפרק שלמדתם: בפרק ב – תחביר או בפרק ג – מערכת הצורות.
בפרק שבחרתם ענו על השאלות לפי ההוראות.

ציינו את שם הפרק שבחרתם: _____

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

פרק ב: תחביר (80 נקודות)

בפרק זה ענו על ארבע מן השאלות 2-6 (לכל שאלה – 20 נקודות).
שימו לב: בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.

2. א. לפניכם שלושה משפטים.

I. מכיוון שאנשים אינם אוהבים כללים המונעים מהם חופש דיבור, העוינות שלהם כלפי התקינות

הפוליטית הייתה רק עניין של זמן.

II. תופעת התקינות הפוליטית החלה להתפתח בקמפוסים של אוניברסיטאות בארצות הברית

לקראת סוף שנות השמונים של המאה ה־20.

III. הרחקה מכוונת של רגשות ומחשבות מן התודעה מאפשרת שליטה בדחפים, אך היא הרסנית לנפש

האדם.

- (1) ציינו ליד כל אחד מן המשפטים את הסוג התחבירי שלו.
- אם המשפט מורכב, תחמו את הפסוקית/הפסוקיות שבו, וציינו את התפקיד התחבירי שלהן.
 - אם המשפט הוא משפט איחוי, תחמו את איבריו.
- (2) ציינו את התפקיד התחבירי של המילים המסומנות בקו בכל אחד מן המשפטים.

- I. חופש
- II. בארצות הברית
- III. הרסנית

ב. לפניכם משפט מורכב.

לאחר שהוחלפה המילה "זקן" במילים "אזרח ותיק", הוחל השינוי על כל הפרסומים של המדינה.
המירו את המשפט במשפט פשוט בעל אותה המשמעות.

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

3. א. לפניכם שני משפטים מורכבים, ובכל אחד מהם פסוקית אחת.
- I. המונח "תקינות פוליטית" מלמד כי המילים נבחרו משיקולים אידאולוגיים.
- II. "המרת מילים קיימות במילים אחרות לא תשרת את המטרה שלנו", טוענים מבקרי התקינות הפוליטית.
- (1) תחמו את הפסוקית בכל אחד מן המשפטים.
- (2) ציינו את התפקיד התחבירי המשותף לפסוקיות שתחתם.
- (3) המירו את משפט II במשפט פשוט בעל הסגר.
- ב. לפניכם שלושה משפטים, ובכל אחד מהם יש חלק כולל.
- I. גישת התקינות הפוליטית רגישה למיעוטים בחברה מבחינה עדתית ודתית.
- II. לדעת רבים, התקינות הפוליטית אינה פותרת בעיות, אלא מתעלמת מהן לחלוטין.
- III. עדיין לא הוחלט אם היחידה הממשלתית לתיאום המאבק בגזענות תתכנס בירושלים או בתל אביב.
- השלימו את הטבלה שלפניכם – העתיקו את החלק הכולל בכל משפט, וציינו את התפקיד התחבירי שלו ואת הקשר הלוגי שבו.

	החלק הכולל	התפקיד התחבירי של החלק הכולל במשפט	הקשר הלוגי בחלק הכולל
משפט I			
משפט II			
משפט III			

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

4. א. לפניכם חמישה משפטים, ובכל אחד מהם יש מילה המסומנת בקו.
- I. גישת התקינות הפוליטית נהפכה למעין "משטרה" של דעות המשליטה כללים.
- II. היא עלולה להקצין התנהגויות והתבטאויות שליליות.
- III. בארצות הברית, למשל, אין לומר על אדם שהוא "שחור".
- IV. תחום אחר הקשור בתופעת התקינות הפוליטית הוא העיסוק בגילו של אדם.
- V. בשנים האחרונות נעשו ניסיונות לצמצום תופעת הגילנות, אפליה על רקע גיל.

(1) מיינו בטבלה שלפניכם את המילים המסומנות בקו במשפטים לפי התפקיד התחבירי.

נושא	אוגד	נשוא

(2) העתיקו מן המשפטים I–V דוגמה אחת לכל אחד מן התפקידים שלפניכם.

- נשוא מורחב:
- _____
- הסגר:
- _____
- מושא כולל:
- _____
- תמורה:
- _____

ב. לפניכם משפט מורכב, ובו שתי פסוקיות.

ההנחה של רבים מאיתנו היא כי מה שישנה את המחשבות ואת התחושות שלנו, הוא שינויים בדרכי ההתבטאות.

תחמו את הפסוקיות במשפט, וציינו את התפקיד התחבירי של כל אחת מהן.

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

5. א. לפניכם שלושה משפטים.

I. טאבו חברתי הוא איסור על מעשים מסוימים, ואילו טאבו לשוני הוא איסור על אמירת דברים מסוימים.

II. חרף הכוונות הטובות של תנועת התקינות הפוליטית היא מושכת ביקורת מחוגים שונים.

III. גישת התקינות הפוליטית נועדה לקידום שוויון זכויות מלא בין קבוצות שונות באוכלוסייה.

(1) העתיקו מכל אחד משלושת המשפטים את המילה המציינת את הקשר הלוגי, וציינו את סוג הקשר הלוגי.

משפט I: המילה המציינת את הקשר הלוגי: _____ סוג הקשר הלוגי: _____

משפט II: המילה המציינת את הקשר הלוגי: _____ סוג הקשר הלוגי: _____

משפט III: המילה המציינת את הקשר הלוגי: _____ סוג הקשר הלוגי: _____

(2) המירו את משפט II במשפט איחוי בלי לשנות את הקשר הלוגי.

ב. לפניכם משפט, ובו שתי מילות חיבור מודגשות, אך רק לפני אחת מהן מסומן פסיק.

איש מאיתנו אינו מעוניין בקבלת הערות על מראהו החיצוני או על ההתנהגות שלו, וכולנו יכולים להסתפק בהתייחסות עניינית.

מדוע יש פסיק לפני וי"ו החיבור, אך אין פסיק לפני מילת החיבור "או"?
בתשובתכם השתמשו במונחים תחביריים.

ג. לפניכם שלושה משפטי שאלה, ובכל משפט מילת שאלה המסומנת בקו.

I. איזה חופש נפגע בגלל התקינות הפוליטית? _____

II. מדוע רבים בישראל אינם אוהבים את התקינות הפוליטית? _____

III. על מי מגינה הסלידה האופנתית כל כך מתקינות פוליטית? _____

ציינו ליד כל משפט שאלה את התפקיד התחבירי של מילת השאלה שבו.

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

6. א. לפניכם קטע, ובו מילים מודגשות.

התחום האתני מעסיק מאוד את האמריקנים, בייחוד את אוכלוסיות ה**מהגרים** שבהן קבוצות שונות **מעוניינות** בשימור תרבותן וזהותן ה**נפרדות**. במקרים אלה ה**גורם** המניע אינו רק שיח הזכויות, אלא גם שיח הזהויות.
(מעובד על פי ההרצאה "תקינות פוליטית ומוגבלות", רוביק רוזנטל, 22/6/2009)

לפניכם טבלה, ובה המילים המודגשות בקטע. כתבו ליד כל מילה בטבלה מהו חלק הדיבור שאליו היא שייכת ואת תפקידה התחבירי על פי הקטע שלעיל.

המילה	חלק הדיבור	התפקיד התחבירי
מהגרים		
מעוניינות		
נפרדות		
גורם		

ב. לפניכם שלושה משפטים מורכבים, שפסוקיותיהם נתחמו.

- I. לא ברור אם שינויים בשפה משפרים את מידת הסובלנות ואת ההקשבה בחברה.
- II. השאלה אם חירותו של עושה העוול עדיפה על זכותו של הקורבן, מעסיקה את הכותב.
- III. אם שימוש במילה מסוימת אינו מקובל בחברה, המילה תוגדר "טאבו לשוני".

כתבו מעל כל פסוקית את התפקיד התחבירי שלה.

ג. לפניכם משפט מודגש.

משתמשי הרשת החברתית שחשבונותיהם נחסמו גילו לאחרונה שהסיבה לחסימה היא ההתבטאות שלהם במילים לא תקינות פוליטית ברשומות (פוסטים) שלהם.

על פי המשפט המודגש, כתבו שלושה משפטים פשוטים, וסדרו אותם בסדר הכרונולוגי של האירועים.

משפט 1: _____

משפט 2: _____

משפט 3: _____

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

פרק ג: מערכת הצורות (80 נקודות)

בפרק זה ענו על ארבע מן השאלות 7–11 (לכל שאלה – 20 נקודות).

שימו לב: בכל שאלה שתבחרו ענו על כל הסעיפים.

7. א. לפניכם קטע, ובו פעלים מודגשים.

הגישה הַקְרוּיָה "תַּקְיִנוֹת פּוֹלִיטִית" נּוֹעֶדָה להבטיח התנהגות מנומסת. תּוֹמְכִיה מניחים כי אם נשנה את דרכי ההתבטאות, ישתנו גם המחשבות והתחושות שלנו. הנחה זו מעולם לא אֶשְׁשָׁה ולא הוֹכַחָה בשום מחקר. לדעת המתנגדים, כללי התַּקְיִנוֹת הפוליטית מונעים מאנשים לְהַבִּיעַ את דעותיהם בחופשיות. לכן רבים מְתַקוּמְמִים על כללים אלה. הם אינם מְעַנִּינִים שיכפו עליהם לומר דברים שהם אינם מאמינים בהם.

בטבלה שלפניכם נתחו את הפעלים המודגשים בקטע – ציינו את השורש ואת הבניין של כל פועל.

הפועל	השורש	הבניין
קְרוּיָה		
נוֹעֶדָה		
אֶשְׁשָׁה		
הוֹכַחָה		
לְהַבִּיעַ		
מְתַקוּמְמִים		
מְעַנִּינִים		

ב. לפניכם רשימת מילים.

נְפִילָה, אֶפְלָיָה, פְּלִיאָה, לְהַפְלוֹת, מַפְלָה, מַפְלָה

(1) הקיפו את שלוש המילים הגזורות מאותו השורש.

(2) ציינו את השורש המשותף למילים שהקפתם.

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

8. א. לפניכם משפטים, ובהם פעלים ושמות מודגשים.
- התקינות הפוליטית ה**ובילה** לשינוי בדרכי ההתבטאות.

– בביקור בעכו כדאי לשלב **בלוי** בעיר העתיקה.

– ביקשנו מן השכן להשקות את הצמחים כדי שלא י**בלו** בהיעדרנו.

– בעל המלון דיווח על הרס של ציוד ועל **בלאי** גבוה מן הרגיל.

– יש לצקת את ה**בלילה** אל תבנית העוגה.

(1) ציינו מעל כל מילה מודגשת את ה**שורש** שלה.

(2) מבין המילים המודגשות העתיקו את שני ה**פעלים**, וציינו את ה**בניין** של כל אחד מהם.

הפועל: _____ הבניין: _____

הפועל: _____ הבניין: _____

ב. לפניכם משפט, ובו שתי מילים מודגשות.

אל **תקני**⁽¹⁾ מוצר שאינו **תקני**⁽²⁾.

השלימו את שני המשפטים שלפניכם.

• המילה **תקני**⁽¹⁾ גזורה מן ה**שורש** _____ ונוטה ב**בניין** _____ ובגוף _____.

• המילה **תקני**⁽²⁾ נוצרה בדרך של בסיס וצורן סופי, מן ה**בסיס** _____

ומן ה**צורן הסופי** _____, שמשמעותו _____.

ג. לפניכם בדיחה משעשעת.

המילה **ישיר** משמשת בבדיחה גם בתפקיד שם תואר וגם בתפקיד פועל. השלימו את הטבלה שלפניכם.

המילה ישיר בתפקיד שם תואר	
השורש	המשקל

המילה ישיר בתפקיד פועל	
השורש	הבניין

(האיור נוצר באמצעות תוכנת בינה מלאכותית)

עמוד 13

/המשך בעמוד 14/

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

9. א. לפניכם קטע, ובו שמות פעולה מודגשים.

התקינות הפוליטית מציעה **המרה** של מילים קיימות במילות תחליף שיוצרות **הבדל** במשמעות הנלווית. **ההתפתחות** של התקינות הפוליטית החלה בעקבות ניסיון **קדום** השוויון ו**קבלת** האחר, אולם יש הטוענים שהיא הביאה ל**העלמות** הכנות בשיח.

העתיקו מן הקטע שני זוגות של שמות פעולה, שבכל זוג השמות יהיו באותו הבניין, וציינו את הבניין המשותף לשמות בכל זוג.

זוג 1: _____, _____ הבניין המשותף: _____
זוג 2: _____, _____ הבניין המשותף: _____

ב. לעיתים הפועל ושם הפעולה שלו אינם באותו הבניין. לפניכם ארבעה זוגות של פעלים ושמות פעולה. (1) הקיפו את הזוג שבו הפועל ושם הפעולה אינם באותו הבניין.

הסיק – הסיק נשנה – השנות
צוה – צוה עסק – עסוק

(2) כתבו מעל שאר הזוגות את הבניין המשותף לפועל ולשם הפעולה.

ג. לפניכם שמות בצורת הרבים.

פסלונים, עקרונות, פזמונים, סרטונים, זכרונות
בטבלה שלפניכם מיינו את השמות על פי צורת היחיד.

בסיס וצורן סופי	שורש ומשקל	
	משקל קטלון	משקל קטלון

ד. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם זוג מילים מודגשות. בכל משפט הקיפו את המילה המודגשת המתאימה.

- המנחה **השירה / הישרה** מבט אל המצלמה והודיעה על תחילת התוכנית.
- חניכי תנועת הנוער **הותירו / התירו** שטח נקי בסיום הפעולה.

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

10. א. לפניכם משפטים, ובהם מילים מודגשות.

- התקינות הפוליטית מסרבלת את השפה וּמְבִיאָה לתוצאות מגוחכות.
 - במחקר על תקינות פוליטית הובא נָתוֹן מפתיע מאוד.
 - אנשים שאכפת להם משוויון חברתי מְבַטְּאִים באופן לא מוֹדָע יחס שלילי כלפי אחרים.
- (1) ליד כל אחת מן המילים שלפניכם ציינו שם פועל מאותו השורש ובאותו הבניין.

מְבִיאָה – _____

נָתוֹן – _____

מְבַטְּאִים – _____

(2) ליד כל אחת מן המילים שלפניכם ציינו את חלק הדיבור שהיא שייכת אליו על פי המשפטים לעיל.

נָתוֹן – _____

מְבַטְּאִים – _____

מוֹדָע – _____

ב. לפניכם רשימת שמות.

מְקַפֵּיא, מְאַוֵּר, מְגַבֵּת, מְדִיח, שׂוֹאֵב (אבק)

(1) העתיקו את השם שאֵינֶנּוּ בצורת הבינוני, וציינו את משקלו.

השם: _____ המשקל: _____

(2) העתיקו שני שמות הגזורים בְּאוֹתוֹ הַמִּשְׁקַל, וציינו את המשקל המשותף להם.

שני השמות: _____ המשקל המשותף: _____

ג. לפניכם ארבעה שמות.

מְהוּת, שְׂרוּת, שְׂטוּת, טָעוּת

הקיפו את השם יוצא הדופן מבחינת דְּרָךְ הַתְּצוּרָה.

ד. לפניכם רשימת שמות, ובכל אחד מהם האות אל"ף מודגשת.

שְׂגִיָּאָה, מְחַצָּאָה, חֲטָאָה, הִלּוּאָה, בְּרִיאָה, תַּחֲלוּאָה, הַמְצָאָה

הקיפו את שלושת השמות שבהם האות אל"ף שייכת לשורש של המילה.

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

11. א. לפניכם ארבעה שמות.

מנעד, מנזר, מעמד, מפגן

(1) הקיפו את השם יוצא הדופן מבחינת דרך התצורה.

(2) ציינו את דרך התצורה של השם יוצא הדופן.

ב. לפניכם ארבעה שמות שנוצרו בדרך של בסיס וצורן סופי.

שאלון, תשובון, מועדון, חידון

(1) הקיפו את השם יוצא הדופן מבחינת משמעות הצורן הסופי.

(2) ציינו את משמעות הצורן הסופי המשותפת לשמות האחרים.

ג. לפניכם משפט, ובו שלוש מילים מודגשות.

גישת התקינות הפוליטית יצרה כללים הקובעים אילו מילים אינן תקינות פוליטית.

ציינו ליד כל אחת מן המילים שלפניכם את משמעות הצורן הסופי המודגש בה.

תקינות: פוליטית: תקינות:

ד. (1) לפניכם רשימת שמות.

תיכוניםט, פרסומאי, סולן, פיזיקאי, משפטן

מיינו את השמות בטבלה שלפניכם.

בסיס עברי וצורן סופי עברי	בסיס עברי וצורן סופי עברי	בסיס עברי וצורן סופי עברי

(2) השם התנ"כי דניאל נעשה נפוץ בשנים האחרונות.

מה מיוחד בבסיס של המילה תנ"כי?

ה. לפניכם רשימה של בעלי מקצוע שתפקידם אחזקה והפעלה במוסדות.

שרת, גבאי, תחזוקאי, שמש

(1) הקיפו את השם יוצא הדופן מבחינת דרך התצורה.

(2) ציינו את דרך התצורה של השם יוצא הדופן.

(3) כיום בגלל התקינות הפוליטית הוחלפה המילה "שרת" בצירוף "אב בית".

מדוע, לדעתכם, נמנעים כיום מן השימוש במילה "שרת"?

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

טיוטה

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

טיוטה

עברית: לשון, קיץ תשפ"ה, מועד ב, מס' 11271

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"